

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України стосовно уніфікації
вимог до керівників окремих державних органів»
*(реєстр. № 7654-1 від 26.08.2022 р.)**

Основна мета розробки проекту Закону, який є альтернативним до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України стосовно уніфікації вимог до керівників окремих державних органів» (реєстр. № 7654 від 10.08.2022 р.) – це уніфікація вимоги до претендентів на зайняття посад керівників Національного агентства з питань запобігання корупції, Державного бюро розслідувань, Бюро економічної безпеки України щодо володіння іноземною мовою, яка є однією з офіційних мов Ради Європи, а також уточнення інших вимог у частині досвіду роботи, наявності вищої освіти та ін.

З огляду на викладені в законопроекті пропозиції необхідно зазначити таке.

1. Статтею 8 Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» закріплено обов'язок подання публічним службовцем декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками. У пропонуваній зміні до пункту 14 частини четвертої статті 6 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», пункту 10 частини третьої статті 5 Закону України «Про запобігання корупції», абзацу 13 частини першої статті 51 Закону України «Про прокуратуру», частини третьої статті 10 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», частини другої статті 16 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» передбачено подання відповідної декларації директором НАБУ, головою НАЗК та його заступниками, заступником Генерального прокурора, директором ДБР та його заступниками, директором БЕБУ та його заступниками, однак лише щодо інформації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), тобто без урахування контактів з представниками вказаних осіб.

2. Як зазначено в пояснювальній записці до законопроекту, його метою є уніфікація вимог до керівників окремих державних органів (НАБУ, НАЗК, ДБР, БЕБУ). Варто відзначити, що серед підстав звільнення керівників зазначених державних органів передбачено набуття громадянства (підданства) іншої держави, окрім директора НАБУ. З огляду на це, пропонуємо внести зміни до пункту 7 частини четвертої статті 6 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», виклавши його у такій редакції: «припинення його громадянства України або виїзду на постійне місце проживання за межі України, набуття громадянства (підданства) іншої держави».

3. У Законі України «Про запобігання корупції» пропонується уточнити вимоги до голови Національного агентства з питань запобігання корупції (частина 2 статті 5). Однією із таких вимог до претендента на посаду голови

НАЗК є наявність досвіду роботи на керівних посадах в державних органах або установах, організаціях, незалежно від форми власності, у тому числі за кордоном, або в міжнародних організаціях не менше п'яти років. На нашу думку, такий досвід роботи не завжди може підтверджувати професійні компетентності саме у сфері запобігання та/або протидії корупції.

4. Законопроектом передбачено удосконалення окремих положень проведення конкурсних процедур з відбору претендентів на посади керівника апарату НАЗК, його заступників, інших працівників апарату. При цьому виключається чинна норма про непроведення відкритого конкурсу стосовно працівників, які призначаються на посади за переведенням в порядку, визначеному Законом України «Про державну службу». З такою пропозицією погодитися не можна, оскільки відповідно до пункту 3 Положення про апарат НАЗК, затвердженого наказом НАЗК від 05.02.2020 р. № 30/20, частина працівників апарату НАЗК є державними службовцями і на них поширюється дія законодавства України про державну службу. Відповідно до частини першої статті 41 Закону України «Про державну службу» державний службовець з урахуванням його професійної підготовки та професійних компетентностей може бути переведений без обов'язкового проведення конкурсу на іншу рівнозначну або нижчу вакантну посаду в тому самому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті), або на рівнозначну або нижчу вакантну посаду в іншому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті). З огляду на це, для державних службовців апарату НАЗК мають бути збережені їх права і гарантії, передбачені Законом України «Про державну службу».

***Дослідницька служба
Верховної Ради України***

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*

**Додаток до Пропозицій до законопроекту
реєстр. № 7654-1 від 26.08.2022 р.**

№	Редакція, подана суб'єктом права законодавчої ініціативи	Пропонована редакція з урахуванням зауважень і пропозицій, викладених в описовій частині	Обґрунтування пропонованих змін
1.	<p>Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України»</p> <p>Стаття 6. Директор Національного бюро</p> <p>...</p> <p>4. Повноваження Директора Національного бюро припиняються у зв'язку із закінченням строку його повноважень або смертю.</p> <p>...</p> <p>«14) порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами);»</p> <p>Закон України «Про запобігання корупції»</p> <p>Стаття 5. Керівництво Національного агентства</p> <p>...</p> <p>3. На посаду Голови Національного агентства, його заступника не може бути призначена особа, яка:</p> <p>...</p> <p>«10) порушувала вимоги Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами).»</p> <p>...</p>	<p>Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України»</p> <p>Стаття 6. Директор Національного бюро</p> <p>...</p> <p>4. Повноваження Директора Національного бюро припиняються у зв'язку із закінченням строку його повноважень або смертю.</p> <p>...</p> <p>«14) порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками;»</p> <p>Закон України «Про запобігання корупції»</p> <p>Стаття 5. Керівництво Національного агентства</p> <p>...</p> <p>3. На посаду Голови Національного агентства, його заступника не може бути призначена особа, яка:</p> <p>...</p> <p>«10) порушувала вимоги Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками.»</p> <p>...</p>	<p>Статтею 8 Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» закріплено обов'язок подання публічним службовцем декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), <u>або їхніми представниками.</u></p>

<p>5. Повноваження Голови Національного агентства припиняються Кабінетом Міністрів України достроково у разі:</p> <p>...</p> <p>«13) порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами).»</p> <p>Закон України «Про прокуратуру»</p> <p>Стаття 51. Загальні умови звільнення прокурора з посади, припинення його повноважень на посаді</p> <p>1. Прокурор звільняється з посади у разі:</p> <p>...</p> <p>«Крім підстав, передбачених пунктами 1–9 цієї частини, заступник Генерального прокурора звільняється з посади у разі порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами).»</p> <p>Закон України «Про Державне бюро розслідувань»</p> <p>Стаття 10. Директор Державного бюро розслідувань та його заступники</p> <p>...</p> <p>«3. Директор Державного бюро розслідувань, перший заступник Директора Державного бюро розслі-</p>	<p>5. Повноваження Голови Національного агентства припиняються Кабінетом Міністрів України достроково у разі:</p> <p>...</p> <p>«13) порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками.»</p> <p>Закон України «Про прокуратуру»</p> <p>Стаття 51. Загальні умови звільнення прокурора з посади, припинення його повноважень на посаді</p> <p>1. Прокурор звільняється з посади у разі:</p> <p>...</p> <p>«Крім підстав, передбачених пунктами 1–9 цієї частини, заступник Генерального прокурора звільняється з посади у разі порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками.»</p> <p>Закон України «Про Державне бюро розслідувань»</p> <p>Стаття 10. Директор Державного бюро розслідувань та його заступники</p> <p>...</p> <p>«3. Директор Державного бюро розслідувань, перший заступник Директора Державного бюро розслі-</p>	
--	--	--

<p>дувань і заступники Директора Державного бюро розслідувань призначаються строком на п'ять років. Одна і та сама особа не може обіймати одну і ту саму посаду або іншу із зазначених більше двох строків підряд.</p> <p>...</p> <p>11) порушила вимоги Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами).</p> <p>...</p> <p>4. Повноваження Директора Державного бюро розслідувань, першого заступника Директора Державного бюро розслідувань, заступника Директора Державного бюро розслідувань припиняються у зв'язку з закінченням строку повноважень або у разі:</p> <p>...</p> <p>12) порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами).»</p> <p>Закон України «Про Бюро економічної безпеки України»</p> <p>Стаття 16. Директор Бюро економічної безпеки України</p> <p>...</p> <p>«3. На посаду Директора Бюро економічної безпеки України, першого заступника Директора Бюро економічної безпеки України або заступників Директора Бюро економічної безпеки України не може бути призначена особа, яка:</p>	<p>дувань і заступники Директора Державного бюро розслідувань призначаються строком на п'ять років. Одна і та сама особа не може обіймати одну і ту саму посаду або іншу із зазначених більше двох строків підряд.</p> <p>...</p> <p>11) порушила вимоги Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками.</p> <p>...</p> <p>4. Повноваження Директора Державного бюро розслідувань, першого заступника Директора Державного бюро розслідувань, заступника Директора Державного бюро розслідувань припиняються у зв'язку з закінченням строку повноважень або у разі:</p> <p>...</p> <p>12) порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками.»</p> <p>Закон України «Про Бюро економічної безпеки України»</p> <p>Стаття 16. Директор Бюро економічної безпеки України</p> <p>...</p> <p>«3. На посаду Директора Бюро економічної безпеки України, першого заступника Директора Бюро економічної безпеки України або заступників Директора Бюро економічної безпеки України не може бути призначена особа, яка:</p>	
--	--	--

	<p>... 11) порушила вимоги Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами).</p> <p>5. Повноваження Директора Бюро економічної безпеки України припиняються у зв'язку зі звільненням або смертю.</p> <p>... 12) порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами).».</p>	<p>... 11) порушила вимоги Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками.</p> <p>5. Повноваження Директора Бюро економічної безпеки України припиняються у зв'язку зі звільненням або смертю.</p> <p>... 12) порушення вимог Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками.»</p>	
2.	<p>Відсутня</p>	<p>Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України»</p> <p>Стаття 6. Директор Національного бюро</p> <p>... «4. Повноваження Директора Національного бюро припиняються у зв'язку із закінченням строку його повноважень або смертю. Директор Національного бюро звільняється з посади в разі:</p> <p>... 7) припинення його громадянства України або виїзду на постійне місце проживання за межі України, набуття громадянства (підданства) іншої держави;»</p>	<p>Серед підстав звільнення керівників НАЗК, ДБР, БЕБУ передбачено набуття громадянства (підданства) іншої держави, окрім директора НАБУ</p>
3.	<p>Закон України «Про запобігання корупції» Стаття 5. Керівництво Національного агентства ...</p>	<p>Закон України «Про запобігання корупції» Стаття 5. Керівництво Національного агентства ...</p>	<p>Однією з вимог до претендента на посаду голови НАЗК пропонується пе-</p>

	<p>2. Головою Національного агентства може бути особа, яка:</p> <p>...</p> <p>«4) має досвід роботи на керівних посадах в державних органах або установах, організаціях незалежно від форми власності, у тому числі за кордоном, або в міжнародних організаціях не менше п'яти років;»</p>	<p>2. Головою Національного агентства може бути особа, яка:</p> <p>...</p> <p>«4) має досвід роботи на керівних посадах в державних органах або установах, організаціях незалежно від форми власності, у тому числі за кордоном, або в міжнародних організаціях не менше п'яти років, якщо така діяльність була пов'язана зі сферою запобігання та/або протидії корупції;»</p>	<p>редбачити наявність досвіду роботи на керівних посадах в державних органах або установах, організаціях незалежно від форми власності, у тому числі за кордоном, або в міжнародних організаціях не менше п'яти років. На нашу думку, такий досвід роботи не завжди може підтверджувати професійні компетентності саме у сфері запобігання та/або протидії корупції</p>
4.	<p>Закон України «Про запобігання корупції»</p> <p>Стаття 8. Організація діяльності Національного агентства</p> <p>...</p> <p>2. Організаційне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Національного агентства здійснює його апарат.</p> <p>...</p> <p>«Керівник апарату, його заступники, інші працівники апарату (крім працівників, які виконують функції з обслуговування або займають посади патронатної служби) призначаються за результатами відкритого конкурсу. Положення про відкритий конкурс у Національному агентстві затверджується Головою Національного агентства.»</p>	<p>Закон України «Про запобігання корупції»</p> <p>Стаття 8. Організація діяльності Національного агентства</p> <p>...</p> <p>2. Організаційне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Національного агентства здійснює його апарат.</p> <p>...</p> <p>«Керівник апарату, його заступники, інші працівники апарату (крім працівників, які виконують функції з обслуговування або займають посади патронатної служби) призначаються за результатами відкритого конкурсу, крім випадку переведення в порядку, визначеному Законом України «Про державну службу». Положення про відкритий конкурс у Національному агентстві затверджується Головою Національного агентства.»</p>	<p>Відповідно до пункту 3 Положення про апарат НАЗК, затвердженого наказом НАЗК від 05.02.2020 р. № 30/20, частина працівників апарату НАЗК є державними службовцями та на них поширюється дія законодавства України про державну службу. Відповідно до частини першої статті 41 Закону України «Про державну службу» державний службовець з урахуванням його професійної підготовки та професійних компетентностей може бути переведений без обов'язкового проведення конкурсу на іншу рівнозначну або нижчу вакантну посаду в</p>

			<p>тому самому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті), або на рівнозначну або нижчу вакантну посаду в іншому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті). З огляду на це для державних службовців апарату НАЗК мають бути збережені їхні права і гарантії, передбачені Законом України «Про державну службу».</p>
--	--	--	--